

Nytårstale 2011 **Formand for Naalakkersuisut Kuupik Kleist**

Kære landsmænd.

Jeg ønsker alle et rigtig godt nytår.

Tak for året der er gået, måtte 2011 må bringe fremgang og sundhed for os alle.

Vi har gennemlevet endnu et år, et år med mange oplevelser, hvoraf nogle har sat sig dybere spor end andre.

Et af de mere minderige var Inuit Circumpolar Councils generalforsamling i Nuuk, som både var festlig og inspirerende. Jeg er glad for at ICC's 30 års jubilæum blev fejret på behørig vis her i Grønland.

The Nuuk declaration blev vedtaget, og handler bl.a. om at vi skal formulere fælles politikker på udnyttelsen af råstoffer i det arktiske område, beskyttelse af miljøet og for at sikre de arktiske folks demokratiske rettigheder i forbindelse med udnyttelsen af naturens rigdomme. Dette arbejde vil blive opstartet ved et møde for arktiske ledere i februar, hvor der skal drøftes principper og metoder.

I løbet af 2010 fik vi også demonstreret, hvor galt det kan gå i olieindustrien. Netop under katastrofen i den Mexicanske Golf, blev der gjort lovende fund i grønlandsk farvand, fund som indikerer at der sandsynligvis findes olie og gas.

Der er i disse år hektisk efterforskningsaktivitet i vore farvande. Vi har for nylig givet 7 nye licenser til efterforskning i Baffin Bugten, hvilket bringer det samlede antal tilladelser op på 20. Det næste område som vil blive udbudt i 2012 ligger i Nordøstgrønland.

Forløbet af prøveboringerne ud for Qeqertarsuaq og Nuussuaq denne sommer, viste at vi har et organisatorisk beredskab, som kan måle sig med andre. Vi stiller krav, som på mange områder er skrappe end internationale standarder og vi kræver at den nyeste og bedst tilgængelige teknologi benyttes, til hver en tid.

I olieefterforskningen og i øvrige aktiviteter på mineralområdet, har vi en meget stor opgave i at sikre så stor en andel af hjemmehørende arbejdskraft som det er muligt. Vi har allerede taget fat på opgaven, idet vi stiller krav til industrien om at medvirke ved uddannelsen af medarbejdere og ligeledes er Mine- & Entreprenørskolen i Sisimiut allerede godt i gang. Jeg vil benytte lejligheden til at opfordre alle der måtte have interesse, til at udnytte disse muligheder.

*

2010 vil også blive husket på grund af andre, men sørgelige årsager.

Vi kan til tider komme ud for oplevelser, som føles psykisk meget belastende og som kan gøre os ensomme, og når vi tror at vi alene gennemlever de følelser, kan vi blive afmægtige og føle os utilstrækkelige.

Det er dybt tragisk når nogle vælger at afslutte livet selv, til stor sorg for mange mennesker og for det omgivende samfund. Vi skal huske, at vi alle har familie, venner eller forældre og søskende, som elsker os og som har behov for os og som er parate til at hjælpe, når vi har ondt i livet.

Mit mest indtrængende budskab i denne nytårstale skal derfor være, at vi har behov for hinanden og at vi har behov for at blive mødt med menneskelighed og forståelse. Dit liv er også dyrebart for mig.

*

Vi lever i politisk og økonomisk udfordrende tider, som stiller store krav til os alle sammen.

2011 vil være året, hvor en række store forberedende opgaver bliver afsluttet, med henblik på gennemførelse af nødvendige strukturændringer i samfundet. Vi ved alle, at det er en uomtvistelig nødvendighed. Skal vi undgå forringelser i vore levevilkår, er det nødvendigt at vi tilpasser os nye betingelser.

Det er på høje tid, at intensivere arbejdet for at udligne de alt for store forskelle i levevilkårene. Vi ved at alt for store uligheder fører mange andre problemer med sig. Nogle af de redskaber vi politisk må benytte os af er; initiativer på beskæftigelsesområdet og den sociale indsats og ændringer i vores skatte- og afgiftspolitik.

*

Vi vil arbejde for at flere elever forlader folkeskolen med gode resultater og at flere afslutter deres påbegyndte uddannelse.

Som et led i dette arbejde, bliver der i løbet af denne måned afholdt en konference i Ilulissat, hvor uddannelsesplanen som trådte i kraft i 2006, skal evalueres.

Der er behov for yderligere indsats på en række områder. Manglen på praktikpladser for studerende er et meget stort problem. Det må være et fælles ansvar, som alle arbejdspladser må påtage sig at være med til at løfte. Det er helt afgørende, at vi får løst problematikken med manglende praktikpladser, derfor overvejer Naalakkersuisut om der skal tages initiativ til ny lovgivning på området.

Et omfattende program med opførelse af kollegier for studerende er sat i gang, for at give flere mulighed for at tage en uddannelse, således vil der i løbet af 2012 stå 200 nye kollegiepladser til rådighed. Men der vil være behov for yderligere nybyggeri, for at imødegå behovet fra de mange der gerne vil tage en uddannelse.

Der er behov for forbedring af eksisterende skolehjem for skole-elever som må tage deres skolegang i byerne. Endelig skal udviklingen af IT i undervisningen accelereres.

Den lave uddannelsesgrad betyder bl.a. at den årlige indkomst for ca. 40 % af lønmodtagerne ligger under SIK's mindsteløn for ufaglærte.

Denne gruppe omfatter bl.a. fangere og fiskere, som må slide hårdt i det for at skaffe til dagen og vejen. Især slutningen af året er sædvanligvis den hårdeste tid, og derfor er det strengt nødvendigt at fokusere på potentialerne, for at forøge og udvikle mulighederne for at forsørge sig selv året rundt.

Jeg vil benytte lejligheden til at understrege, at borgere som har økonomiske og sociale problemer, altid har muligheden for at henvende sig til offentlige myndigheder for at få støtte.

Vi bliver nødt til at ændre strukturerne i fiskeriet og ændre på forvaltningen af fiskerilicenser gennem ændringer i fiskeriloven. Dette arbejde skal genoptages i år, ligeledes er det meget nødvendigt at gennemtænke fangererhvervets fremtid på ny. Lediggang fører til følgagtighed og det betyder også spild af mange kræfter, som vi har så hårdt brug for.

Jeg bliver nødt til at understrege; samarbejdet mellem Selvstyret og kommunerne skal blive bedre. Det er nødvendigt, at vi sammen forfølger de mål vi er enige om. Det er nødvendigt, at vi hver især erkender vores ansvar og handler derefter. Vi må etablere samarbejdsformer som er smidigere og mere sammenhængende end de nuværende. Hvis vi på nogen måde skal gøre os forhåbninger om at vores samarbejde får positive resultater, både hvad angår beskæftigelsen og den sociale indsats, så er det nødvendigt at etablere en fælles forståelse. Uanset hvem vi måtte være, har vi som folkevalgte en fælles opgave, som er at arbejde for samfundets bedste og bane vejen for udvikling.

Vi har ikke formået, at tilpasse os klimaets og naturens ændringer i tilstrækkelig grad. Vi oplever tilstande som vi ikke har set i mange år. I år har man f.eks. kunnet fiske hele året rundt, hvilket i sig selv er en stor forandring. Vi oplever, at vi i den offentlige forvaltning ikke i tilstrækkelig grad har været i stand til at forudse de meget hastige forandringer, der sker i naturen. Derfor skal jeg gentage, at Naalakkersuisut og kommunerne har et stort fælles ansvar og jeg vil også gentage min opfordring til, at vi i det nye år udvider vores samarbejde og opnår bedre resultater sammen.

Klimaforandringerne byder heldigvis også på nye og gode muligheder i det sydlige Grønland, muligheder som man allerede er i fuld gang med at drage nytte af. Vi nærer store forhåbninger til udviklingen af dyrehold og landbrug, både mht. forsyningen af det øvrige Grønland samt eksport til udlandet. Naalakkersuisut har en stærk vilje til at medvirke i den udvikling.

Uanset klimaforandringerne har vi en pligt til at beskytte det miljø vi lever i. Vi skal bruge naturen med omtanke. Naturen er stadig vores største skattekammer, både hvad angår den fysiske føde og økonomien og når det drejer sig om vores behov for sjælelig genopladning.

Den Regionale Udviklingsstrategi bliver udviklet i tæt samarbejde med kommunerne, en strategi som skal sikre at der i alle de fire kommuner udvikles erhvervsmæssige og økonomiske potentialer. Kommunerne skal benytte strategien til at identificere regionernes udviklingspotentialer. Endvidere skal alle relevante organisationer som SIK, KNAPK, Imak, Arbejdsgiverne og KANUNUPE inddrages i det konkrete udviklingsarbejde.

Vi skal benytte mulighederne i Den Regionale Udviklingsstrategi til at forbedre vores samarbejde med kommunerne. En vellykket implementering af strategien vil betyde, højnelse af kvaliteten i folkeskolen, en bedre koordinering i erhvervsuddannelserne og højere beskæftigelse.

Strategien skal også medvirke til fornyelse af fiskeri- og fangererhvervene. Vi skal forhøje vores selvforsyningsgrad af landets egne produkter, og på den måde forbedre økonomien og

beskæftigelsen. Vi skal også skabe et solidt grundlag for udviklingen af andre erhverv, som f.eks. råstofsektoren.

Kommunerne er nu i gang med at skabe et dokumenteret grundlag for strategien, ved at gennemføre høringer i deres egne regioner. Vi vil til forårssamlingen i Inatsisartut fremlægge en redegørelse for arbejdets status, og gøre Den Regionale Udviklingsstrategi mere håndgribelig.

*

Den meget store opbakning koalitionen har både i hos vælgerne og i Inatsisartut bliver et godt rygstød, når vi i det kommende år skal træffe meget store og alvorlige beslutninger. Jeg ser opbakningen som en stærk vilje til at tage et medansvar.

Jeg har allerede omtalt behovet for ændringer i fiskeriet. Vi kan heller ikke komme udenom, at der også er et påtrængende behov for ændringer i trafikstrukturen.

Skatte- og Velfærdscommissionen kommer med sin betænkning og sine anbefalinger i starten af marts måned. Vi ved på forhånd, at skal vi bevare et velfærdssamfund, så kan vi ikke bevare status quo.

Ser vi på vores økonomiske situation, er jeg ikke i tvivl om at I vil støtte os i de nødvendige mål vi har sat os for. Alle og enhver ved, at det ikke vil være forsvarligt at bruge meget mere end der er i pengepungen. Det gælder også for vores allesammens landskasse. Vi skal føre en ansvarlig og fremadskuende økonomisk politik, ellers giver vi bare regningen videre til vores efterkommere.

Når jeg tænker på ansvarlighed, så glæder det mig altid at der findes så mange familier blandt os, som i det stille danner det nødvendige fundament for et fungerende samfund. De passer deres arbejde, de passer deres børn og opdrager dem forsvarligt og de lever op til deres ansvar. Der er også rigtig mange borgere, som laver masser af helt nødvendigt arbejde på frivillig basis, uden af den grund at forvente eller kræve løn eller anerkendelse. De lever deres stiltfærdige og uselviske liv og danner det nødvendige fundament for det øvrige samfund.

Vi kan ikke eksistere uden dem, mange lever et respektabelt og anstændigt liv, uanset uddannelse, og med deres hårde arbejde er de meget fine forbilleder for mange af os. Jeg takker jer alle inderligt for jeres arbejde i det forgangne år.

Vi mistede i 2010 et af vore store politiske ikoner. Jonathan Motzfeldt, Junnuk afgik ved døden den 28. oktober. Jeg kan ikke undlade at erindre Junnuk i denne nytårstale, da vi har rigtig meget at takke ham for. Han har banet vejen for vores land og sit folk i mange afgørende situationer i landets nyere historie. Han var lederen i overgangen til Hjemmestyret og han var den grå eminence og samlingspunktet i transitionen til Selvstyret, som ikke altid var lige nem.

Junnuk har ofret meget for sit land og sit folk, og jeg vil benytte denne nytårstale til at rette vores inderlige tak til hans familie.

Jeg retter også mine tanker til de politiske kolleger og andre, venner og familiemedlemmer som vi har mistet i det forløbne år.

Æret være deres minde.

*

I dag nytårsdag træder sundhedsvæsenets nye organisering i kraft, landet er delt ind i 5 nye regioner. Vi håber at ændringen vil kunne mærkes positivt både i den daglige drift og ikke mindst i betjeningen af borgerne.

Jeg ønsker alle der måtte tilbringe dagen på et sygehus god bedring og ønsker også samtidig at personalet gør en god indsats og et godt samarbejde i den nye struktur. Godt nytår til jer alle sammen.

Vi er trådt ind i et nyt år med nye håb. Solhvervsdag er overstået og vi går nu lysere dage i møde. Måtte nytåret bringe lykke og positiv udvikling med sig – for både børn, unge, voksne og gamle.

Jeg ønsker jer alle et godt helbred og et godt nytår!